

Re-Accredited 'B++' 2.86 CGPA by NAAC

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395.007, Gujarat, India.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉધના-મગદલા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.

Tel . +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free . 1800 2333 011, Digital Helpline No.- 0261 2388888

E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

સંદર્ભ:યુનિવર્સિટી કાર્યાલયના પરિપત્રક્રમાંક:ઓથો./પરિપત્ર/૧૪૩૮૮/૨૦૨૫,તા.૦૮/૦૬/૨૦૨૫

-:પરિપત્ર:-

યુનિવર્સિટી સંલગ્ન તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ, ડિપાર્ટમેન્ટનાં વડાશ્રીઓ તથા યુનિવર્સિટી કેમ્પસમાં ચાલતા સ્વનિર્ભર અભ્યાસક્રમનાં કો-ઓર્ડિનેટરશ્રીઓને જણાવવાનું કે, એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૨૦/૦૩/૨૦૨૫ની સભાના ઠરાવ ક્રમાંક:૧૪ અંતર્ગત યુ.જી.સી.ની Implementation of Guidelines on Mulya Prava 2.0-Inculcation of Human Values and Professional Ethics in Higher Educational Institutionsની માર્ગદર્શિકા અનુસાર અભ્યાસક્રમને VAC હેઠળ તમામ વિદ્યાશાખાના સ્નાતક કક્ષાના અભ્યાસક્રમમાં(એપેક્ષ બોર્ડી સિવાયના)શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ થી અમલમાં આવનાર સેમેસ્ટર-૨ માનવીય મૂલ્યો અને વ્યાવસાયિક આચારોનું સમાવેશન-I અને સેમેસ્ટર-૪ માનવીય મૂલ્યો અને વ્યાવસાયિક આચારોનું સમાવેશન-IIનો ૨ ક્રેડિટનો અભ્યાસક્રમ અંગે યુનિવર્સિટી કાર્યાલયના પરિપત્ર ક્રમાંક:ઓથો./પરિપત્ર/૧૪૩૮૮/૨૦૨૫, તા.૦૮/૦૬/૨૦૨૫ થી પરિપત્રિત કરવામાં આવેલ છે. પરંતુ NEP-2020 અંતર્ગત સેમ.૧ અને સેમ.૩ માં ભારતીય નોલેજ સિસ્ટમ (BKS) ફરજિયાત કરવામાં આવેલ છે અને સેમ.૨ માં Environment-I ફરજિયાત કરવામાં આવેલ છે. જેથી સેમ.૨ માનવીય મૂલ્યો અને વ્યાવસાયિક આચારોનું સમાવેશન-I અને સેમેસ્ટર-૪ માનવીય મૂલ્યો અને વ્યાવસાયિક આચારોનું સમાવેશન-II ના ૨ ક્રેડિટનાં અભ્યાસક્રમ સંદર્ભે બોર્ડ ઓફ ડીન્સની તા.૦૮/૦૮/૨૦૨૫ની સભા ના ઠરાવ ક્રમાંક:૩૮ થી નીચે મુજબ એકેડેમિક કાઉન્સિલને કરેલ ભલામણ એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૧૪/૦૮/૨૦૨૫ની સભા ના ઠરાવ ક્રમાંક:૬૧ થી મંજૂર કરેલ છે જેનો અમલ કરવા આથી જાણ કરવામાં આવે છે.

બોર્ડ ઓફ ડીન્સની તા.૦૮/૦૮/૨૦૨૫ની સભાનો ઠરાવ ક્રમાંક:૩૮

:: આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, માનવીય મૂલ્યો અને વ્યાવસાયિક આચારોનું સમાવેશન-I અભ્યાસક્રમનું નામાંભિધાન માનવીય મૂલ્યો અને વ્યાવસાયિક આચારોનું સમાવેશન કરી સેમેસ્ટર-૪ માં માનવીય મૂલ્યો અને વ્યાવસાયિક આચારોનું સમાવેશન-II ના સ્થાને VAC બાસ્કેટ હેઠળ ઓફર કરવા એકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવામાં આવે છે.

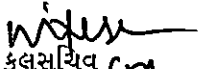
એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૧૪/૦૮/૨૦૨૫ની સભાનો ઠરાવ ક્રમાંક:૬૧

:: આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, બોર્ડ ઓફ ડીન્સની તા.૦૮/૦૮/૨૦૨૫ ની સભાના ઠરાવ ક્રમાંક:૩૮ થી કરેલ ભલામણ સ્વીકારી મંજૂર કરવામાં આવે છે.

(બિડાણ: સુધારેલ શીર્ષક સાથેનો 'માનવીય મૂલ્યો અને વ્યાવસાયિક આચારોનું સમાવેશન' અભ્યાસક્રમ)

ક્રમાંક:ઓથો./પરિપત્ર/૨૩૧૮૨/૨૦૨૫

તા.૨૮/૦૮/૨૦૨૫

કુલસચિવ

પ્રતિ,

- (૧) યુનિવર્સિટી સંલગ્ન તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ
- (૨) યુનિવર્સિટી ડિપાર્ટમેન્ટના વડાશ્રીઓ અને યુનિવર્સિટી કેમ્પસમાં ચાલતા સ્વનિર્ભર અભ્યાસક્રમનાં કો-ઓર્ડિનેટરશ્રીઓ.
- (૩) ડીનશ્રીઓ-તમામ વિદ્યાશાખા.
- (૪) પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.

.....તરફ જાણ તેમજ અમલ સારું.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

VAC:માનવીય મૂલ્યો અને વ્યાવસાયિક આચારોનું સમાવેશન

ક્ષણ - (સ્નાતકોત્તર) અંડર ગ્રેજ્યુએશન (તમામ વિદ્યાશાખાઓ માટે લાગુ એપેક્ષ બોડી

હેકળના અભ્યાસક્રમો સિવાય) - મૂલ્ય આધારિત અભ્યાસક્રમ

ક્રેડિટ - ૨

કલાક : ૩૦ (સૈદ્ધાંતિક અને પ્રાયોગિક)

Semester-4

Course code	Course Title	Teaching Schedule Hours/Week	Exam Duration and Marks			Total Marks	Credit
			Duration (Hours)	CCE Internal Marks	SEE External Marks		
VAC	Inculcation of human values and professional ethics	2 = 01 theory + 02 [#] hrs Practical	1	10+15=25*	25	50	2
			Total	25	25	50	2

02 hours of practical is equal to one hour of theory

* Internal Exam of 25 mark converted to 10 and internal evaluation of Activities/ field work/ Project/Group discussion is of 15 Marks

Course code	VAC-EDU - 100
Course Title	Inculcation of human values and professional ethics
Course Level	100
Credit	02
Total Engagement	01 credit × 15 hrs = 15 hrs for theory 01 credit × 30 hrs = 30 hrs for Practical
Teaching per Week	01 theory + 02 hrs Practical
Minimum weeks per Semester	15 weeks
Effective from	2025-26

હેતુઓ :

-મૂલ્યો,આચારો અને નૈતિકતાના મૂળભૂત ખ્યાલો અને તેમનો વ્યક્તિગત,શૈક્ષણિક અને વ્યાવસાયિક સંદર્ભોમાં મહત્વથી પરિચિત કરવા

- વિદ્યાર્થીઓ વ્યક્તિગત,સામાજિક નૈતિક અને આધ્યાત્મિક મૂલ્યો અને ચારિત્ર્ય વિકાસમાં એની ભૂમિકાથી પરિચિત થાય.

-આમુખ અને મૂળભૂત ફરજોને સાંકળતા ભારતીય બંધારણમાં જડિત નૈતિક સિદ્ધાંતોનું પરીક્ષણ કરવું.

-વૈશ્વિક નાગરિકતા સભાનતા અને સંપોષિત વિકાસ સંબંધી મૂલ્યોનું ઘડતર કરવું.

-સર્વાંગી સુખાકારી માટે પ્રત્યાયન, સ્વ જાગૃતિ,નિર્ણય પ્રક્રિયા અને તણાવ વ્યવસ્થાપન જેવાં જીવન કૌશલ્યો વધારવા.

-વિદ્યાર્થીઓ,શૈક્ષણિક સભ્યો અને વહીવટકર્તાઓની ભૂમિકાઓ અને નૈતિક જવાબદારીઓ અંગે ચિંતન કરે.

-નૈતિક દ્રવ્યોનું વિશ્લેષણ કરે અને સંઘર્ષ નિવારણમાટેની વ્યૂહરચનાઓ વિકસાવે.

-કર્મનો સિદ્ધાંત,યોગા અને સ્વ જાગૃતિની પ્રયુક્તિઓના અમલ દ્વારા સ્વ તપાસ અને વ્યક્તિગત વિકાસ વધારે.

પ્રોગ્રામની અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ - પ્રોગ્રામ લર્નિંગ આઉટકમ્સ (PLOs)

(સામાન્ય યુજી કક્ષા -NEP,UGC અને NAAC ફેમવર્કના અનુસંધાનમાં): આ અંડર ગ્રેજ્યુએટ કોર્સ પૂર્ણ કર્યા પછી વિદ્યાર્થીઓ.....

-PLO1 : નૈતિક વર્તન અને જવાબદાર નાગરિકત્વ પ્રત્યે પ્રતિબદ્ધતા પ્રદર્શિત કરે.

-PLO2: વ્યક્તિગત,શૈક્ષણિક અને વ્યાવસાયિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં અસરકારક રીતે પ્રત્યાયન કરે.

-PLO3 : વિવેચનાત્મક ચિંતન, સમસ્યા ઉકેલ અને નિર્ણય પ્રક્રિયા કૌશલ્યો પ્રદર્શિત કરે.

-PLO4 : વૈવિધ્યપૂર્ણ સામાજિક અને વ્યાવસાયિક સંદર્ભોમાં માનવીય મૂલ્યોના જ્ઞાનનો ઉપયોગ કરે.

-PLO5 : આજીવન અધ્યયન સાથે સંકળાય તથાસમાજ અને પર્યાવરણ પ્રત્યે હકારાત્મક પ્રદાન કરે.

પ્રોગ્રામની ચોક્કસ નિષ્પત્તિઓ : પ્રોગ્રામ સ્પેસિફિક આઉટકમ્સ (PSOs) (હુંમેનીટીઝ અને સામાજિક વિદ્યાશાખાઓ માટે)

-PSO1 : પ્રવર્તમાન જીવનમાં મૂલ્યો,આચારો અને નૈતિકતાના ખ્યાલો સમજે અને એનો ઉપયોગ કરે.

-PSO2 : તાત્વિક,સાંસ્કૃતિક અને આધ્યાત્મિક માળખામાં નૈતિક દ્રંદો અને મૂલ્ય સંઘર્ષોનું વિશ્લેષણ કરે.

-PSO3 : યોગ,ધ્યાન અને મૂલ્ય આધારિત ચિંતનના અમલ દ્વારા અંગત અને સામાજિક સુખાકારીમાં વધારો કરે.

-PSO4 : પર્યાવરણની ટકાઉતા,માનવીય ગૌરવ અને સાંસ્કૃતિક વૈવિધ્ય પ્રત્યે સંવેદનશીલતા પ્રદર્શિત કરે.

કોર્સની અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ : કોર્સ લર્નિંગ આઉટકમ્સ (CLOs)

-મૂલ્યો,આચારો અને નૈતિકતાને વ્યાખ્યાયિત કરે,ભેદ પારખે અને દૈનિક જીવનમાં તેની સુસંગતતા સમજાવે.

-વ્યક્તિગત,સામાજિક,નૈતિક અને આધ્યાત્મિક મૂલ્યોને ઓળખે એનું વર્ગીકરણ કરે અને તેનું મહત્વ વર્ણવે.

-આમુખ અને ભારતીય બંધારણની મૂળભૂત ફરજોમાં સમાવિષ્ટ નૈતિક વિઝન સમજાવે.

-નૈતિક જીવનના સંદર્ભમાં વૈશ્વિક નાગરિકતા અને સંપોષિત વિકાસની સંકલ્પના ચર્ચે.

-નૈતિક વ્યવહારોમાં વધારો કરવા પ્રત્યાયન,ભાવાત્મક નિયમન અને નિર્ણય પ્રક્રિયા જેવાં મૂળભૂત જીવન કૌશલ્યોનો ઉપયોગ કરે.

-વિવિધ ધર્મો, તાત્વિક વ્યવસ્થાઓ અને સાંસ્કૃતિક પરંપરાઓના મૂળમાં રહેલ નૈતિક ધોરણોનું વિશ્લેષણ કરે.

-શૈક્ષણિક સંસ્થા સાથે સંકળાયેલ વિવિધ હિતધારકોની મૂલ્યલક્ષી ભૂમિકાઓ અને જવાબદારીઓનું પરીક્ષણ કરે.

-નૈતિક સંઘર્ષોને મૂલવે અને તેના ઉકેલ માટે મૂલ્યલક્ષી વ્યૂહરચનાઓ સૂચવે.

-વ્યક્તિગત અને વ્યાવસાયિક સુખાકારીને સિદ્ધ કરવા માટે કર્મ,યોગ અને સ્વ જાગૃતિની સંકલ્પના અંગે ચિંતન કરે:

એકમ-૧ : માનવીય મૂલ્યો,આચારો અને નૈતિકતા

૧.મૂલ્યો,આચારો અને નૈતિકતાની સમજ

૨.મૂલ્યોનો પરિચય : વ્યક્તિગત,સામાજિક,નૈતિક અને આધ્યાત્મિક

૩.વૈશ્વિક માનવીય મૂલ્યો : સત્ય,ધર્મ,શાંતિ,પ્રેમ,અહિંસા,કરુણા,ત્યાગ,સેવા

૪.વ્યક્તિગત,શૈક્ષણિક અને વ્યાવસાયિક જીવનમાં મૂલ્યોનું મહત્વ

૫.સાંપ્રત સમાજમાં મૂલ્યોની કટોકટી : કારણો અને પરિણામો

પ્રવૃત્તિઓ / ક્ષેત્ર કાર્ય /પ્રોજેક્ટ/જૂથ ચર્ચા

નોંધ : આ કોર્ષના ભાગરૂપે વિદ્યાર્થીઓ કેન્દ્રવર્તી થીમ માનવીય મૂલ્યો અને વ્યાવસાયિક આચાર સાથે સંબંધિત પ્રવૃત્તિઓ,ક્ષેત્ર કાર્ય અથવા પ્રોજેક્ટમાં ભાગ લે એ જરૂરી છે.દરેક વિદ્યાર્થી અભ્યાસક્રમમાં સૂચવવામાં આવેલી યાદીમાંની પ્રવૃત્તિઓ પૈકી ઓછામાં ઓછી ત્રણ પ્રવૃત્તિઓ પૂર્ણ કરે એ જરૂરી છે.તે પૈકી વિદ્યાર્થીએ કોઈ એક પ્રવૃત્તિ પસંદ કરી એ પ્રવૃત્તિનો અહેવાલ મૂલ્યાંકન માટે કોર્સ કો ઓર્ડીનેટરને ફરજિયાતપણે જમા કરાવવાનો રહેશે.

૧.ક્ષેત્ર મુલાકાતો : મૂલ્યોએ એમના નિર્ણયોને કેવી રીતે અસર કરી એ જાણવા માટે વડીલો અને વ્યાવસાયિકો સાથે વિદ્યાર્થીઓની મુલાકાત

૨.વ્યક્તિગત મૂલ્ય વૃક્ષ : વ્યક્તિગત અને અંતર્ગત મૂલ્યોનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતા મૂલ્યોના વૃક્ષનું ચિત્ર તૈયાર કરે.

૩.મૂલ્ય માપણી કસરતો : વિદ્યાર્થીઓ એમના ટોચના પાંચ મૂલ્યો ઓળખે અને એની પાછળની કહાણી શેર કરી.

૪.મૂલ્ય કટોકટી અંગે કેસ ચર્ચા : મૂલ્યોના સંઘર્ષનું નિદર્શન કરતી વાસ્તવિક જીવન પરિસ્થિતિઓનું વિશ્લેષણ

૫.સ્વામિ વિવેકાનંદ અથવા ડૉ.આંબેડકર જેવાં ભારતીય પ્રતિભાઓએ મૂલ્યોને કેવી રીતે ઊર્ધ્વગતિ આપી એ અંગે સંશોધન કરે અને એની રજૂઆત કરે.(કોઈ પણ ભારતીય પ્રતિભા લઈ શકો)

૬.મૂલ્યો પર ભાર મૂકતી લોકકથાઓ અને દૃષ્ટાંતો શેર કરે.

૭.આચારોનું સ્વરૂપ અને વિવિધ સંજોગોમાં એના ઉપયોગ અંગે જૂથ ચર્ચા કરે.

૮.મૂલ્યો અને આચારો અંગેના પ્રત્યક્ષીકરણોને સમજવા માટે આંતર પેઢીગત મુલાકાતોના માધ્યમથી નાનકડું સંશોધન હાથ ધરે.

૯.વ્યક્તિગત,સામાજિક,નૈતિક અને આધ્યાત્મિક મૂલ્યોને જુદા પાડવા માટે દ્રશ્ય કોલાજ અને માઈન્ડ મેપ્સ તૈયાર કરે.

૧૦.આ ચાર પ્રકારના મૂલ્યોને લગતા અનુભવોની નોંધ રાખવા રીફ્લેક્ટીવ જર્નલની જાળવણી કરે.

૧૧.વ્યક્તિગત અને સામાજિક મૂલ્યો વચ્ચેના જોડાણ અને સંઘર્ષ અંગેની જૂથ ચર્ચામાં ભગ લે.

૧૨.સામાજિક અને આધ્યાત્મિક મૂલ્યોનું વાસ્તવિક જીવન વ્યવહારમાં અવલોકન કરવા માટે સ્થાનિક N.G.O.s અને આધ્યાત્મિક સંસ્થાઓની મુલાકાત લે.

૧૩. જ્યાં નિર્ણયો અને વર્તનો પર મૂલ્યો નોંધપાત્ર રીતે અસર કરે છે એવાં વ્યક્તિ અભ્યાસોનું વિશ્લેષણ અને દસ્તાવેજીકરણ
૧૪. એક વૈશ્વિક માનવીય મૂલ્યને કેન્દ્રમાં રાખીને તેનાં અમલ અથવા અવલોકન પર અઠવાડિક “મૂલ્ય રોજનીશી” ની જાળવણી કરે.
૧૫. વાર્તાઓ, સુવિચારો અને વ્યવહારુ ઉપયોગોને આધારે પસંદ કરેલા મૂલ્યો પર પોસ્ટર્સ તૈયાર કરે અને એની રજૂઆત કરે.
૧૬. સેવા અને કડુણા જેવાં મૂલ્યોને હસ્તગત કરવા માટે સામુદાયિક સેવા પ્રવૃત્તિઓ આધારિત ક્ષેત્ર કાર્યો સાથે સંકળાય.
૧૭. વૈશ્વિક રીતે સુસંગતતા ધરાવતા વૈશ્વિક માનવીય મૂલ્યો પર જૂથ બ્લેઈન સ્ટોર્મીંગ અને એની રજૂઆતમાં ભાગ લે.
૧૮. સ્થાનિક પરિપ્રેક્ષ્યોમાં મૂલ્યોના કાર્યો રજૂ કરતી નાની ડોક્યુમેન્ટરીસ અને ડીજીટલ રજૂઆતો તૈયાર કરે.
૧૯. બે જુદી જુદી સંસ્કૃતિઓ અથવા તાત્વિક વિચારધારાઓ કેવી રીતે સત્ય અથવા અહિંસા જેવાં આવીરૂપ માનવીય મૂલ્યોનું અર્થઘટન કરે છે એનો ચાર્ટ તૈયાર કરે.
૨૦. અદ્યતન જીવનમાં સંવાદીતા, પ્રેમ અથવા સમાનુભૂતિનું મહત્વ પ્રગટ કરે એવા કાવ્યો અથવા નાની સ્ક્રીપ્ટ લખે.
૨૧. નૈતિક પડકારો અને વ્યવહારોને સમજવા માટે વિવિધ ક્ષેત્રના વ્યાવસાયિકોની મુલાકાત.
૨૨. મૂલ્ય આધારિત નિર્ણય પ્રક્રિયા માટે જાણીતા વ્યાવસાયિકોના વ્યક્તિ અભ્યાસો પર જૂથ રજૂઆતો તૈયાર કરે.
૨૩. પ્રવર્તમાન સમાજમાં મૂલ્યોના ધોવાણના કિસ્સાઓને ઓળખવા અને ચર્ચા કરવા સમૂહ માધ્યમોના વિષયવસ્તુનું વિશ્લેષણ કરે.
૨૪. મૂલ્યોની કટોકટીનું પરીક્ષણ કરવા માટે સ્થાનિક સમાજો અંતર્ગત મુલાકાતો અને અને સર્વેક્ષણ હાથ ધરવા.
૨૫. કેન્દ્રવર્તી માનવીય મૂલ્યોને આગળ વધારવા કેમ્પસ આધારિત જાગૃતિ અભિયાનોનું આયોજન કરવું અથવા ભાગ લેવો.
૨૬. પોસ્ટર/રીલ સ્પર્ધા : કેન્દ્રવર્તી મૂલ્યો પર જાગૃતિ આવે એવું સાહિત્ય ડીજીટલ અથવા પ્રિન્ટ સ્વરૂપમાં રચવા.

૨૭.અંગત મૂલ્યોની સ્કેપબુક : સમગ્ર કોર્ષ દરમિયાનની અંગત નૈતિક યાત્રાની દ્રશ્ય અને વર્નાત્મક સ્કેપ બુકનું સંપાદન કરવું.

એકમ -૨ : બંધારણીય મૂલ્યો અને વૈશ્વિક જવાબદારીઓ

૧.ભારતીય બંધારણના આમુખમાં રહેલા મૂલ્યો

૨.મૂળભૂત ફરજો

૩.વૈશ્વિક નાગરિક : અર્થ અને જરૂરિયાત

૪.સંપોષિત વિકાસનો પરિચય

પ્રવૃત્તિઓ / ક્ષેત્ર કાર્ય /પ્રોજેક્ટ/જૂથ ચર્ચા

નોંધ : આ કોર્ષના ભાગરૂપે વિદ્યાર્થીઓ કેન્દ્રવર્તી થીમ માનવીય મૂલ્યો અને વ્યાવસાયિક આચાર સાથે સંબંધિત પ્રવૃત્તિઓ,ક્ષેત્ર કાર્ય અથવા -પ્રોજેક્ટમાં ભાગ લે એ જરૂરી છે.દરેક વિદ્યાર્થી અભ્યાસક્રમમાં સૂચવવામાં આવેલી યાદીમાંની પ્રવૃત્તિઓ પૈકી ઓછામાં ઓછી ત્રણ પ્રવૃત્તિઓ પૂર્ણ કરે એ જરૂરી છે.તે પૈકી વિદ્યાર્થીએ કોઈ એક પ્રવૃત્તિ પસંદ કરી એ પ્રવૃત્તિનો અહેવાલ મૂલ્યાંકન માટે કોર્સ કો ઓર્ડીનેટરને ફરજિયાતપણે જમા કરાવવાનો રહેશે.

૧.ન્યાય, સ્વતન્ત્રતા,સમાનતા અને બંધુતા જેવાં ચાવીરૂપ બંધારણીય મૂલ્યોની ઓળખ માટે આમુખનું વિશ્લેષણ કરવું.

૨.આમુખમાંના દરેક મૂલ્યના વાસ્તવિક જીવન સાથેના ઉદાહરણો નિરૂપતા દ્રશ્ય ચાર્ટસ અને પોસ્ટર્સ તૈયાર કરવા.

૩.પ્રવર્તમાન ભારતમાં બંધારણીય મૂલ્યોની સુસંગતતા વિશેની જૂથ ચર્ચામાં ભાગ લે.

૪.જ્યાં આમુખમાંના મૂલ્યો લાગુ પડતા હોય અથવા જે પડકારજન્ય હોય એવી વાસ્તવિક જીવન પરિસ્થિતિને ઉજાગર કરતી મોક સેશન્સ ગોઠવવી.

૫.આમુખમાંના કોઈ એક મૂલ્ય પર આધારિત સર્જનાત્મક પ્રકલ્પ (સ્કીટ,કવિતા અથવા ડીજીટલ વાર્તા) નો વિકાસ કરવો.

૬.વાસ્તવિક જીવનની પરિસ્થિતિ અને વિદ્યાર્થી પ્રેરિત રજૂઆતોના માધ્યમથી દરેક મૂળભૂત ફરજોનો અભ્યાસ અને અર્થઘટન.

૭.નાગરિકના જીવનમાં પ્રત્યેક મૂળભૂત ફરજની વ્યવહારુ સુસંગતતાની માપણી કરે એવા જૂથ પ્રકલ્પમાં જોડાવું.

- ૮.મૂળભૂત ફરજો સંબંધી જાગૃતતા અને વલણનું પરીક્ષણ કરે એવાં કેમ્પસ સર્વેક્ષણ કરવા.
- ૯.સમવયસ્કોમાં મૂળભૂત ફરજોનું ઘડતર થાય એવા જાગૃતતા અભિયાન અથવા પોસ્ટર પ્રદર્શનનું આયોજન કરવું.
- ૧૦.વૈશ્વિક નાગરિકની ચાવીરૂપ વિશેષતાઓ અને જવાબદારીઓને ઉજાગર કરતા મલ્ટીમિડિયા પ્રેઝન્ટેશન્સ સર્જવા.
- ૧૧.જ્યાં ઇકો ફ્રેન્ડલી પહેલ થઈ હોય ત્યાં, ગ્રીન કેમ્પસ પર અથવા સમુદાયમાંના સંપોષિત પ્રકલ્પો પર ક્ષેત્ર મુલાકાત ગોઠવવી.
- ૧૨.કેમ્પસ અથવા વર્ગખંડના સંપોષિત ઓડિટમાં ભાગ લેવો. (દા.ત.એનર્જી,વેસ્ટ,પાણીનો ઉપયોગ)
- ૧૩.સ્થાનિક ઉપયોગીતા પર કેન્દ્રીકરણ કરીને સૂચિત ૧૭ સંપોષિત વિકાસ લક્ષ્યાન્કો પૈકી કોઈ એક પર જૂથ પ્રોજેક્ટસનું સર્જન કરે
- ૧૪.સંપોષિત વિકાસ અને નૈતિક જવાબદારી વચ્ચેની સાંકળ પરની જૂથ ચર્ચાઓમાં ભાગ લે.
- ૧૫.સંપોષિત જીવનશૈલી માટેની પસંદગીઓ આધારિત જાગૃતતા અથવા વિદ્યાર્થી પ્રેરિત પ્રદર્શનો ગોઠવે.
- ૧૬.જ્યાં બંધારણીય મૂલ્યો સંગોષિત છે અથવા એનો ભંગ થાય છે એવાં ઉદાહરણોનું દસ્તાવેજીકરણ (સમાચારો અથવા વ્યક્તિ અભ્યાસોને આધારે)
- ૧૭.નાગરિકો દ્વારા થતી મૂળભૂત ફરજોના પરિપાલન દર્શાવતી વિડીયો ક્લિપ્સ અથવા ફોટોગ્રાફ્સ અથવા નિબંધોનું સર્જન કરે.
- ૧૮.જેઓ એક કે વધુ મૂળભૂત ફરજો સંદર્ભે ઉદાહરણરૂપ બન્યા હોય એવા સમુદાયના સભ્યની મુલાકાત.
- ૧૯.વૈશ્વિક જાગૃતતા કેળવવા માટે વિવિધ સંસ્કૃતિઓના આહાર,સંગીત,રીવાજોનું પ્રદર્શન.
- ૨૦.વૈશ્વિક સમસ્યા (દા.ત.પ્લાસ્ટિક વેસ્ટ,અસમાનતા) પસંદ કરે અને નિવારણ માટેની સ્થાનિક યોજના બનાવે.
- ૨૧.સંપોષિતતાની સાથે સુસંગત હોય એવા પ્રયાસોનું દસ્તાવેજીકરણ થાય એ રીતે અઠવાડિક રોજનીશી જાળવે.
- ૨૨.વર્ગખંડ અથવા હોસ્ટેલ / કેન્ટીનમાં વેસ્ટ (બગાડ) નાં ઉદ્ભવ અને એના ઘટાડા માટેની વ્યૂહરચનાઓનું વિશ્લેષણ.
- ૨૩.સ્થાનિક સામાજિક /પર્યાવરણીય પ્રશ્નો પર સર્વેક્ષણ કરે અને તારનો રજૂ કરે.
- ૨૪.મૂળભૂત ફરજો અને અધિકારો વિષે આંતરક્રિયાત્મક ક્વિઝ ગોઠવે.

૨૫.વ્યવહારમાં નાગરિક મૂલ્યોના અવલોકન માટે જાહેર સંસ્થાઓની મુલાકાત.

અધ્યાપનશાસ્ત્ર :

શિક્ષણકાર્યમાં વર્ગખંડમાંનાં લેક્ચર્સ,અનુભવજન્ય અને સિમ્યુલેશન પ્રવૃત્તિઓ અને સ્વાધ્યાયો,હાથવગા અધ્યયન કાર્યો અને ચર્ચાઓનો સમાવેશ થશે.

૨૫ ગુણના પરીક્ષણ માટે બ્લ્યૂપ્રિન્ટ અને પેપર માળખું

જ્ઞાનાત્મક કક્ષા	ભારાંક	ગુણ
જ્ઞાન અને સમજ (પુનઃસ્મરણ,વ્યાખ્યાયીકરણ યાદી)	૨૦%	૫
ઉપયોગ અને વિશ્લેષણ (સમજૂતી,તુલના,ઉદાહરણ)	૪૦%	૧૦
ચિંતન,,વિવેચનાત્મક વિચારના અને મૂલ્ય નિર્ધારણ	૪૦%	૧૦
	૧૦૦%	૨૫

યુનિવર્સિટીના મૂલ્ય આધારિત કોર્સીસના પેપર મુજબનું પેપરનું માળખું

પ્રશ્ન-૧ (અ) વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નો (દરેકના એક ગુણ) (આઠમાંથી કોઈ પણ છ) (૬)

(બ) ટૂંક નોંધ લખો (બેમાંથી કોઈ પણ એક) (૪)

પ્રશ્ન-૨ (અ) વિગતે ઉત્તર આપો. (બેમાંથી કોઈ પણ એક) (૯)

(બ) સમજાવો (બેમાંથી કોઈ પણ એક) (૬)

માનવીય મૂલ્યો અને વ્યાવસાયિક આચારો માટેના સંદર્ભપુસ્તકો

English Books

1. **R.R. Gaur, R. Sangal&G.P. Bagaria**
Title:A Foundation Course in Human Values and Professional Ethics
Publisher: Excel Books, New Delhi
(Widely prescribed AICTE-recommended text)
2. **S. B. Gogate**
Title:Human Values and Professional Ethics
Publisher: Vikas Publishing
3. **S. B. Oza**
Title:Values and Ethics in Professional Life
Publisher: Oxford Book Company

4. **Bajpai, B.L.**
Title: Indian Ethos and Modern Management
Publisher: New Royal Book Company
5. **Charles D. Fleddermann**
Title: Engineering Ethics
Publisher: Pearson Education
6. **E. G. Seebauer & Robert L. Barry**
Title: Fundamentals of Ethics for Scientists and Engineers
Publisher: Oxford University Press
7. **Mike Martin & Roland Schinzinger**
Title: Ethics in Engineering
Publisher: McGraw Hill Education
8. **M. Govindrajran & S. Natrajan**
Title: Professional Ethics and Human Values
Publisher: Prentice Hall India
9. **A. N. Tripathi**
Title: Human Values
Publisher: New Age International
10. **P.S. Rathore & R. S. Dhawan**
Title: Perspectives on Human Values and Professional Ethics
Publisher: S. K. Kataria & Sons
11. **Swami Ranganathananda**
Title: The Message of the Upanishads
Publisher: Advaita Ashrama
(Useful for units on self, karma, and spiritual values)
12. **J.N. Mohanty**
Title: Classical Indian Philosophy
Publisher: Oxford University Press

Hindi Books

1. **आर. आर. गौर, राजीवसंघल, जी. पी. बगरिया**
Title: मानवमूल्य एवं व्यावसायिक नैतिकता
Publisher: एक्सेलबुक्स, नई दिल्ली
2. **डॉ. संजयकुमार**
Title: व्यावसायिक नैतिकता और मानवमूल्य
Publisher: विश्व पुस्तकालय

3. डॉ. अरुणकुमारसिंह
Title: मानवमूल्य और नैतिक शिक्षा
Publisher: भारतपुस्तकभंडार, इलाहाबाद
4. डॉ. डी. एस. कुशवाहा
Title: मानवमूल्य एवं व्यावसायिक नैतिकता
Publisher: लक्ष्मीनारायणअग्रवाल, आगरा
5. डॉ. रामनाथझा
Title: भारतीय संस्कृति और नैतिकता
Publisher: विद्याभवन पब्लिकेशन
6. डॉ. अनिलकुमारवाजपेयी
Title: नैतिक शिक्षा एवं मानवमूल्य
Publisher: श्रीसाई पब्लिकेशन
7. स्वामीविवेकानंद
Title: चरित्रनिर्माणके सूत्र
(Publisher varies – multiple editions available)
(Excellent for youth and value education)

Gujarati Books

1. डॉ. आर.आर. गौर, राजवसांगल, ज.पी. बगारिया
Title: मानवमूल्योअनेव्यावसायिकनैतिकता (Gujarati Translation)
Publisher: Excel Books (गुजरातीअनुवादउपलब्ध)
2. डॉ. भरतभाईपटेल
Title: मानवमूल्योअनेव्यवसायिकनैतिकता
Publisher: युनिवर्सलपब्लिकेशन, अमदावाड
3. डॉ. विजयभाईदेवे
Title: सांस्कृतिकमूल्योअनेआध्यात्मिकता
Publisher: नवभारतसाहित्यमंदिर
4. डॉ. गीतापटेल
Title: मानवमूल्योअनेआधुनिकजुवनशैली
Publisher: संस्कृतिप्रकाशन

5. ડૉ. મીરાશાહ

Title: આધારશીલમૂલ્યોઅનેઆધ્યાત્મિકવિકાસ

Publisher: ગુજરાતગ્રંથરત્નાકર

6. ડૉ. આર. કે. શાહ

Title: વ્યાવસાયિકનૈતિકતાઅનેસમાજશાસ્ત્ર

Publisher: યૂનિકપબ્લિકેશન

7. સ્વામીવિવેકાનંદ

Title: જીવનમૂલ્યોઅનેચૌવન

(Multiple editions available – ideal for motivational and ethical development)

Open Educational Resources (OER)

- **AICTE Model Curriculum PDFs** – Available on [AICTE website](#)
 - **UGC Guidelines on Human Values and Ethics** – <https://www.ugc.ac.in>
 - **NCERT Moral Education Books** – Free PDFs for value education topics
-

Veer Narmad South Gujarat University, Surat

VAC :Inculcation of human values and professional ethics

Level: Undergraduate (applicable to all faculties except courses governed by Apex bodies)

Credit: 2

Hours: 30 (Theory + Practice)

Semester-4

Course code	Course Title	Teaching Schedule Hours/Week	Exam Duration and Marks			Total Marks	Credit
			Duration (Hours)	CCE Internal Marks	SEE External Marks		
VAC	Inculcation of human values and professional ethics	2 = 01 theory + 02 hrs Practical	1	10+15=25*	25	50	2
			Total	25	25	50	2

02 hours of practical is equal to one hour of theory

* Internal Exam of 25 mark converted to 10 and internal evaluation of Activities/ field work/ Project/Group discussion is of 15 Marks

Course code	VAC-EDU - 100
Course Title	Inculcation of human values and professional ethics
Course Level	100
Credit	02
Total Engagement	01 credit × 15 hrs = 15 hrs for theory 01 credit × 30 hrs = 30 hrs for Practical
Teaching per Week	01 theory + 02 hrs Practical
Minimum weeks per Semester	15 weeks
Effective from	2025-26

Objectives:

- Introduce the foundational concepts of values, ethics, ethos, and their significance in personal, academic, and professional contexts.
- Familiarize students with personal, social, moral, and spiritual values and their role in character development.
- Examine ethical principles embedded in the Indian Constitution, including the Preamble and Fundamental Duties.
- Cultivate global citizenship consciousness and sustainable development values.
- Enhance life skills such as communication, self-awareness, decision-making, and stress management for holistic well-being.
- Reflect on the roles and ethical responsibilities of students, faculty, and administrators.
- Analyze ethical dilemmas and develop strategies for conflict resolution.
- Promote self-inquiry and personal growth through the theory of Karma, the practice of Yoga, and self-awareness techniques

Program Learning Outcomes (PLOs)

(General UG Level – aligned with NEP, UGC, and NAAC framework) Upon completion of the undergraduate program, the student will be able to:

- PLO1: Demonstrate a commitment to ethical behavior and responsible citizenship.
- PLO2: Communicate effectively in personal, academic, and professional settings.
- PLO3: Exhibit critical thinking, problem-solving, and decision-making skills.
- PLO4: Apply knowledge of human values in diverse social and professional contexts.
- PLO5: Engage in lifelong learning and contribute positively to society and environment.

Program Specific Outcomes (PSOs)

(For Humanities/Social Sciences stream)

- PSO1: Understand and apply concepts of values, ethics, and ethos in contemporary life.
- PSO2: Analyze moral dilemmas and value conflicts using philosophical, cultural, and spiritual frameworks.
- PSO3: Promote personal and social well-being through practices like yoga, meditation, and value-based reflection.
- PSO4: Exhibit sensitivity towards environmental sustainability, human dignity, and cultural diversity.

Course Learning Outcomes (CLOs):

- Define and distinguish between values, ethics, and ethos and explain their relevance in daily life.

- Identify and categorize personal, social, moral, and spiritual values and describe their importance.
- Explain the ethical vision enshrined in the Preamble and Fundamental Duties of the Indian Constitution.
- Discuss the concept of global citizenship and sustainable development in relation to ethical living.
- Apply basic life skills like communication, emotional regulation, and decision-making to enhance ethical conduct.
- Analyze ethical standards rooted in different religions, philosophical systems, and cultural traditions.
- Assess value-based roles and responsibilities of various stakeholders in an educational institution.
- Evaluate ethical conflicts and propose value-based strategies for resolution.
- Reflect on the concept of Karma, Yoga, and self-awareness to achieve personal and professional well-being.

Unit 1 Human values, ethics and ethos

1. Understanding the concept of values, ethics and ethos
2. Introduction of values: Personal, Social, Moral, Spiritual
3. Universal Human values: Satya, Dharma, Shanti, Prem, Ahimsa, Karuna, Tyaga, Seva
4. Importance of values in personal, academic and professional life
5. Values crisis in contemporary society: causes and consequences

Activities/ field work/ Project/Group discussion

NOTE: As part of this course, students are required to participate in activities, field work, or project work related to the core themes of Human Values and Professional Ethics. Each student is required to complete minimum of three (3) activities from the suggestive list provided in the syllabus. Among these, the student must select one activity and submit a detailed report of that activity to the course instructor for evaluation.

1. Field Interviews: Students interview elders or professionals on how values influenced their decisions
2. Personal Value Tree: Create a tree diagram representing personal and inherited values.
3. Value Mapping Exercise: Students identify their top 5 values and share stories behind them.
4. Case Discussion on Value Crisis: Analyze real-life situations demonstrating value conflicts.
5. Research and present how Indian figures like Swami Vivekananda or Dr. Ambedkar upheld values. (Take any Indian figure)
6. Share folk tales and parables emphasizing values.
7. Conduct group discussions on the nature of ethics and its application in various situations.
8. Carry out a mini-research project through intergenerational interviews to understand perceptions of values and ethics.

9. Create visual collages and mind maps to differentiate between personal, social, moral, and spiritual values.
10. Maintain a reflective journal to track experiences related to these four value types.
11. Participate in group discussions on the alignment and conflict between personal and societal values.
12. Visit local NGOs or spiritual organizations to observe real-life practice of social and spiritual values.
13. Document and analyse case studies where values significantly influenced decisions or behaviour.
14. Maintain a weekly "value diary" focusing on practicing or observing one universal human value.
15. Prepare and present posters on selected values using stories, quotes, and practical applications.
16. Engage in field-based community service activities to internalize values such as Seva and Karuna.
17. Participate in group brainstorming and presentations on the global relevance of universal human values.
18. Create a short documentary or digital presentation showcasing acts of values in local contexts.
19. Create a chart comparing how two different cultures or philosophies interpret key human values like truth or non-violence.
20. Write a poem or short script that expresses the importance of harmony, love, or empathy in modern life.
21. Interview professionals from different fields to understand ethical challenges and practices.
22. Prepare group presentations on case studies of professionals known for value-based decision - making.
23. Analyse media content to identify and discuss instances of value erosion in contemporary society.
24. Conduct surveys or interviews within the local community to assess awareness of value crisis.
25. Organize or participate in campus-based awareness campaigns promoting core human values.
26. Poster/Reel Contest: Design awareness materials on core values in digital or print format.
27. Personal Values Scrapbook: Compile a visual and narrative scrapbook of personal ethical journey throughout the course.

Unit 2 Constitutional values and Global responsibilities

1. Value embedded in the Preamble of the Indian constitution
2. Fundamental Duties
3. Global Citizen: Meaning and its need
4. Introduction of Sustainable Development

Activities/ field work/ Project/Group discussion

NOTE: As part of this course, students are required to participate in activities, field work, or project work related to the core themes of Human Values and Professional Ethics. Each student is required to complete minimum of three (3) activities from the suggestive list provided in the syllabus. Among these, the student must select one activity and submit a detailed report of that activity to the course instructor for evaluation.

1. Analyse the Preamble to identify key constitutional values such as justice, liberty, equality, and fraternity.
2. Create visual charts or posters illustrating each value from the Preamble with real-life examples.
3. Participate in group discussions on the relevance of constitutional values in contemporary India.
4. Conduct mock sessions simulating real-life situations where Preamble values are applied or challenged.
5. Develop a creative project (skit, poem, or digital story) based on one value from the Preamble.
6. Study and interpret each fundamental duty through real-life scenarios and student-led presentations.
7. Engage in a group project that maps each fundamental duty to its practical relevance in a citizen's life.
8. Conduct a campus survey to assess awareness and attitudes toward fundamental duties.
9. Organize awareness campaigns or poster exhibitions promoting fundamental duties among peers.
10. Create multimedia presentations highlighting key attributes and responsibilities of global citizens.
11. Conduct a field visit to an eco-friendly initiative, green campus, or sustainability project in the community.
12. Participate in a sustainability audit of the campus or classroom (e.g., energy, waste, water usage).
13. Create group projects on one of the 17 Sustainable Development Goals (SDGs), focusing on local applications.
14. Participate in group discussions on the link between sustainable development and ethical responsibility.
15. Organize a student-led exhibition or awareness drive on sustainable lifestyle choices.
16. Document examples where constitutional values were upheld or violated (from news or case studies).
17. Students create video clips or photo essays showing citizens fulfilling fundamental duties.
18. Interview community members who exemplify one or more Fundamental Duties.
19. Showcase food, music, customs from different cultures to promote global awareness.
20. Choose a global issue (e.g., plastic waste, inequality) and design a local solution.
21. Maintain a weekly diary documenting actions aligned with sustainability (e.g., reducing plastic, using public transport).
22. Analyze waste generation in class or hostel/canteen and propose reduction strategies.

23. Conduct surveys on local social/environmental issues and present findings..
24. Conduct an interactive quiz on fundamental duties and rights.
25. Visit a public institution to observe civic values in practice.

Teaching Pedagogy: The teaching will include classroom lectures, experiential and simulation activities and exercises, hands-on learning tasks and discussions.

Blueprint and Paper Style for 25-Mark Assessment

Cognitive Level	Weightage	Marks
Knowledge & Understanding (Recall, Define, List)	20%	5
Application & Analysis (Explain, Compare, Illustrate)	40%	10
Reflection, Critical Thinking, and Value Judgement	40%	10
Total	100%	25

PAPER STYLE as per University Paper for VAC

Q.1 (A) 8 - MCQ (1 mark each) (any Six out Of 8)	(06)
(B) Write a short note (Any one Out Of two)	(04)
Q.2 (A) Answer in Detail (Any one Out of two)	(09)
(B) Explain (Any two out of Four)	(06)

Reference Books for Human Values and Professional Ethics

English Books

1. **R.R. Gaur, R. Sangal&G.P. Bagaria**
Title: A Foundation Course in Human Values and Professional Ethics
Publisher: Excel Books, New Delhi
(Widely prescribed AICTE-recommended text)
2. **S. B. Gogate**
Title: Human Values and Professional Ethics
Publisher: Vikas Publishing
3. **S. B. Oza**
Title: Values and Ethics in Professional Life
Publisher: Oxford Book Company

4. **Bajpai, B.L.**
Title: Indian Ethos and Modern Management
Publisher: New Royal Book Company
5. **Charles D. Fleddermann**
Title: Engineering Ethics
Publisher: Pearson Education
6. **E. G. Seebauer & Robert L. Barry**
Title: Fundamentals of Ethics for Scientists and Engineers
Publisher: Oxford University Press
7. **Mike Martin & Roland Schinzinger**
Title: Ethics in Engineering
Publisher: McGraw Hill Education
8. **M. Govindrajran & S. Natrajan**
Title: Professional Ethics and Human Values
Publisher: Prentice Hall India
9. **A. N. Tripathi**
Title: Human Values
Publisher: New Age International
10. **P.S. Rathore & R. S. Dhawan**
Title: Perspectives on Human Values and Professional Ethics
Publisher: S. K. Kataria & Sons
11. **Swami Ranganathananda**
Title: The Message of the Upanishads
Publisher: Advaita Ashrama
(Useful for units on self, karma, and spiritual values)
12. **J.N. Mohanty**
Title: Classical Indian Philosophy
Publisher: Oxford University Press

Hindi Books

1. **आर. आर. गौर, राजीवसंघल, जी. पी. बगरिया**
Title: मानवमूल्य एवं व्यावसायिक नैतिकता
Publisher: एक्सेलबुक्स, नई दिल्ली
2. **डॉ. संजयकुमार**
Title: व्यावसायिक नैतिकता और मानवमूल्य
Publisher: विश्व पुस्तकालय

3. डॉ. अरुणकुमारसिंह
Title: मानवमूल्य और नैतिक शिक्षा
Publisher: भारतपुस्तकभंडार, इलाहाबाद
4. डॉ. डी. एस. कुशवाहा
Title: मानवमूल्य एवं व्यावसायिक नैतिकता
Publisher: लक्ष्मीनारायण अग्रवाल, आगरा
5. डॉ. रामनाथझा
Title: भारतीय संस्कृति और नैतिकता
Publisher: विद्याभवन पब्लिकेशन
6. डॉ. अनिलकुमारवाजपेयी
Title: नैतिक शिक्षा एवं मानवमूल्य
Publisher: श्रीसाई पब्लिकेशन
7. स्वामीविवेकानंद
Title: चरित्रनिर्माणकेसूत्र
(Publisher varies – multiple editions available)
(Excellent for youth and value education)

Gujarati Books

1. डॉ. आर.आर. गौर, राजवसांगल, ज.पी. बगारिया
Title: मानवमूल्योअनेव्यवसायिकनैतिकता (Gujarati Translation)
Publisher: Excel Books (गुजरातीअनुवादउपलब्ध)
2. डॉ. भरतभाईपटेल
Title: मानवमूल्योअनेव्यवसायिकनैतिकता
Publisher: युनिवर्सलपब्लिकेशन, अमदावाड
3. डॉ. विजयभाईदवे
Title: सांस्कृतिकमूल्योअनेआध्यात्मिकता
Publisher: नवभारतसाहित्यमंडिर

4. ડૉ. ગીતાપટેલ

Title: માનવમૂલ્યો અને આધુનિક જીવનશૈલી

Publisher: સંસ્કૃતિ પ્રકાશન

5. ડૉ. મીરાશાહ

Title: આધારશીલ મૂલ્યો અને આધ્યાત્મિક વિકાસ

Publisher: ગુજરાત ગ્રંથરત્નાકર

6. ડૉ. આર. કે. શાહ

Title: વ્યાવસાયિક નૈતિકતા અને સમાજશાસ્ત્ર

Publisher: યૂનિકોર્પોરેશન

7. સ્વામીવિવેકાનંદ

Title: જીવનમૂલ્યો અને યૌવન

(Multiple editions available – ideal for motivational and ethical development)

Open Educational Resources (OER)

- **AICTE Model Curriculum PDFs** – Available on [AICTE website](#)
- **UGC Guidelines on Human Values and Ethics** – <https://www.ugc.ac.in>
- **NCERT Moral Education Books** – Free PDFs for value, education topics